

2013:24

Interpellation av Mats Berglund (MP) om hanteringen av kulturmiljövärden vid Slussen

Dnr 311-952/2013

I en rad artiklar har Svenska dagbladet granskat Stockholms stads hantering av utredningen om Slussens kulturmiljövärden vilken har legat till grund för det fortsatta arbetet med miljökonsekvensbeskrivningen och därmed även det beslut om ombyggnad av Slussen som togs med tre rösters övervikt i kommunfullmäktige den 12 december 2011.

Granskningen visar att Stockholms stad genom exploateringskontoret två gånger bytte konsulter då de resultat som konsulterna kom fram till inte var önskvärda. Såväl kulturhistorikern och filosofie doktorn Nils Ahlberg som Stadsmuseets kulturmiljöavdelning har bytts ut då deras rapporter riskerade att äventyra hela Slussenprojektet.

Projektets miljöansvariga hämtade då en tredje konsult från sitt eget företag, konsultfirman Structor. Där tidigare Stadsmuseet kommit fram till att projektet skulle innebära ”stor negativ påverkan på kulturmiljövärdena inom Slussenområdet”, kom den tredje konsulten fram till att nya Slussen skulle innebära ”måttlig skada på kulturmiljön”.

Då Nya Slussen ju innebär rivning av en av landets mest värdefulla och internationellt mest uppmärksammande byggnader ur kulturmiljöhänseende, det vill säga den av Stadsmuseet blåklassade klöverbladsformade trafikkarusellen, samt därtill att hela området kommer att omgestaltas i grunden framstår den tredje konsultens slutsats som direkt felaktig även för en lekman. Man behöver till exempel knappast vara fackman för att inse att hans beskrivning: ”inga kulturhistoriskt värdefulla byggnader skadas” är en direkt felaktighet!

Nils Ahlberg menar att projektets miljöansvariga chef utövade påtryckningar på hans arbete, och Stadsmuseets arbete avbröts innan någon rapport hunnit färdigställas. Den slutgiltiga konsultrapporten har även kritiserats av Stadsmuseet i två PM samt i ett yttrande av Länsstyrelsen.

Slussenområdet har, så som påpekas av Svenska dagbladet, stora kulturhistoriska värden både under vattenytan, på sjöbotten och i flera byggnader ovan mark. Slussen ingår i området för Fornlämning 103 och inom Stockholms stads med Djurgårdens riksintresse för kulturmiljövården. Den nya gestaltningen i Nya Slussen utmanar kulturmiljön på en rad negativa sätt, bland annat genom utraderandet av näset vid Sjöbergsplan, genom anläggandet av en park (Katarinaparken) i en kulturhistoriskt främmande miljö med det gamla Södra stadshuset och genom borttagning av flera lager av fornlämningar från medeltiden och framåt (ex. Gustav Vasas försvarsanläggning, den välbevarade Polhemsslussen och 1900-talets klöverblad).

Genom den hantering som har skett har staden levererat felaktiga underlag inte bara till våra egna politiska beslutsorgan utan även till juridiska institutioner. De domstolar som har hanterat ärendet är: Länsstyrelsen som juridiskt prövande instans, Miljödomstolen och Miljööverdomstolen.

Mot bakgrund av det ovanstående vill jag ställa följande frågor till ansvarigt borgarråd:

1. Hur har hanteringen av kulturmiljövårderna vid Slussen gått till, steg för steg?
2. Varför har Nils Ahlberg och Stadsmuseet ersatts av en tredje konsult?
3. Hur har Nils Ahlbergs och Stadsmuseets rapport respektive utkast till rapport använts i projektet?
4. Hur påverkar bristerna i hanteringen av kulturmiljöutredningen den fortsatta processen för Slussen?
5. Hur påverkas legitimiteten i det beslut som kommunfullmäktige fattade om Slussen den 12 december 2011 av bristerna i hanteringen av kulturmiljöutredningen?
6. Hur hanterar staden det faktum att man har levererat felaktiga underlag till domstolar?

Stockholm den 28 maj 2013

Mats Berglund